

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 26ης Ιουνίου 2003**

σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

τις προτάσεις της Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁴⁾, αποτέλεσε σημαντικό βήμα για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- (2) Στη σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε να επισπευσθούν οι εργασίες για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου και να επιταχυνθεί η ελευθέρωση σε αυτούς τους τομείς, ούτως ώστε να επιτευχθεί η πλήρης λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εν προκειμένω.
- (3) Η δημιουργία πραγματικής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να προωθηθεί με εντονότερες συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες επί του παρόντος δεν είναι τόσο ανεπτυγμένες σε σύγκριση με άλλους οικονομικούς κλάδους.

(4) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στα συστήματα μεταφοράς για διασυνοριακές συναλλαγές θα πρέπει να θεσπισθούν ισότιμοι, ανταποκρινόμενοι στο κόστος, διαφανείς και άμεσα εφαρμόσιμοι κανόνες για τη διασυνοριακή τιμολόγηση και τον καταμερισμό του διαθέσιμου δυναμικού διασύνδεσης, οι οποίοι να λαμβάνουν υπόψη τους τη σύγκριση μεταξύ των αποτελεσματικών διαχειριστών δικτύου από διαρθρωτικά συγκρίσιμες περιοχές και να συμπληρώνουν τις διατάξεις της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

(5) Στα συμπεράσματά του το Συμβούλιο «Ενέργεια» της 30ής Μαΐου 2000, κάλεσε την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και διοικήσεις να εξασφαλίσουν έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης της συμφόρησης και, σε συνδυασμό με τους ευρωπαϊκούς διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς (ETSO), ταχεία καθιέρωση ανθεκτικού και μακροπρόθεσμου συστήματος τιμολόγησης που παρέχει κατάλληλα μηνύματα στους συντελεστές αγοράς για το κόστος που έχει επιμεριστεί.

(6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το ψήφισμά του της 6ης Ιουλίου 2000 επί της δεύτερης έκδοσης της Επιτροπής σχετικά με την κατάσταση της ελευθέρωσης των αγορών ενέργειας, ζήτησε να καθιερωθούν συνθήκες για τη χρησιμοποίηση των δικτύων στα κράτη μέλη οι οποίες να μην εμποδίζουν τις διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις για να υπερκερασθούν όλα τα υπάρχοντα εμπόδια στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

(7) Οι τρίτες χώρες που αποτελούν μέρος του ευρωπαϊκού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του παρόντος κανονισμού και τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ούτως ώστε να ενισχυθεί η ουσιαστική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(8) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει τις βασικές αρχές όσον αφορά την τιμολόγηση και τον καταμερισμό του δυναμικού, ενώ παράλληλα να προβλέψει τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τις περαιτέρω βασικές αρχές και μεθοδολογίες, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ταχεία προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

⁽¹⁾ ΕΕ C 240 Ε της 28.8.2001, σ. 72 και ΕΕ C 227 Ε της 24.9.2002, σ. 440.

⁽²⁾ ΕΕ C 36 της 8.2.2002, σ. 10.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2002 (ΕΕ C 47Ε της 27.2.2003, σ. 379), κοινή θέση του Συμβουλίου της 3ης Φεβρουαρίου 2003 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουνίου 2003 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

- (9) Σε μια ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά, στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς θα πρέπει να καταβάλλεται αντιστάθμιση για το κόστος που προκύπτει ως αποτέλεσμα της χρήσης των δικτύων τους κατά τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας από τους διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς από όπου προέρχονται οι διασυνοριακές ροές και των δικτύων στα οποία καταλήγουν οι εν λόγω ροές.
- (10) Οι πληρωμές και τα έσοδα από τις αντιστάθμισεις μεταξύ των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των εθνικών τιμολογίων δικτύου.
- (11) Το πραγματικό ποσό που πρέπει να καταβάλλεται για τη διασυνοριακή πρόσβαση στο δίκτυο μπορεί να ποικίλλει σημαντικά, ανάλογα με τους εμπλεκόμενους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και λόγω των διαφορών της διάρθρωσης των τιμολογίων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, απαιτείται κάποιος βαθμός εναρμόνισης ώστε να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις στο εμπόριο.
- (12) Θα απαιτηθεί ένα κατάλληλο σύστημα μακροπρόθεσμων σημάτων γεωγραφικής διαφοροποίησης, το οποίο θα βασίζεται στην αρχή ότι το ύψος των τελών πρόσβασης στο δίκτυο θα πρέπει να αντανakλά την ισορροπία παραγωγής και κατανάλωσης της συγκεκριμένης περιοχής, βάσει της διαφοροποίησης των επιβαρύνσεων των παραγωγών ή/και των καταναλωτών για την πρόσβαση στο δίκτυο.
- (13) Δεν ενδείκνυται η εφαρμογή τιμών εξαρτώμενων από την απόσταση ή, εφόσον λειτουργούν τα κατάλληλα σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης, ειδικών τιμολογίων μόνον για τους εξαγωγείς ή εισαγωγείς, τα οποία προστίθενται στα γενικά τέλη που καταβάλλονται για πρόσβαση στο εθνικό δίκτυο.
- (14) Προϋπόθεση για την ύπαρξη πραγματικού ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά είναι η επιβολή αμερόληπτων και διαφανών τελών για τη χρήση δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, στο δίκτυο μεταφοράς. Στις γραμμές αυτές, θα πρέπει να προσφέρεται το μέγιστο δυναμικό που πληροί τα πρότυπα ασφαλείας για την ασφαλή λειτουργία των δικτύων.
- (15) Τα πρότυπα ασφαλείας, λειτουργίας και προγραμματισμού που χρησιμοποιούν οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς στα κράτη μέλη είναι σημαντικό να μην οδηγούν σε στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρχει διαφάνεια για τους συντελεστές της αγοράς όσον αφορά το διαθέσιμο δυναμικό μεταφοράς καθώς και τα πρότυπα ασφαλείας, προγραμματισμού και λειτουργίας που επηρεάζουν το διαθέσιμο δυναμικό μεταφοράς.
- (16) Θα πρέπει να θεσπισθούν κανόνες για τη χρήση των εσόδων που προκύπτουν κατά τις διαδικασίες διαχείρισης της συμφόρησης, εκτός εάν ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της οικείας γραμμής διασύνδεσης δικαιολογεί την εξαίρεση από την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.
- (17) Θα πρέπει να είναι δυνατή η αντιμετώπιση των προβλημάτων συμφόρησης κατά διάφορους τρόπους, εφόσον οι χρησιμοποιούμενες μεθοδολογίες παρέχουν τα κατάλληλα οικονομικά μηνύματα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και τους συντελεστές της αγοράς και βασίζονται στους μηχανισμούς της αγοράς.
- (18) Για να εξασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, θα πρέπει να προβλεφθούν διαδικασίες οι οποίες να καθιστούν δυνατή την έγκριση από την Επιτροπή, αποφάσεων και κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την τιμολόγηση και τον καταμερισμό δυναμικού, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμετοχή των ρυθμιστικών αρχών των κρατών μελών σε αυτή τη διαδικασία, ενδεχομένως μέσω του ευρωπαϊκού φορέα τους. Οι ρυθμιστικές αρχές, από κοινού με άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, καλούνται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη συμβολή στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- (19) Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή. Η Επιτροπή θα πρέπει να χειρίζεται εμπιστευτικά τις πληροφορίες αυτές. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητά σχετικές πληροφορίες απευθείας από τις οικείες επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνονται οι αρμόδιες εθνικές αρχές.
- (20) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τους κανόνες που περιέχονται στον παρόντα κανονισμό και τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται με βάση τον παρόντα κανονισμό.
- (21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και να εξασφαλίζουν την εκτέλεσή τους. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.
- (22) Δεδομένου ότι ο στόχος της προβλεπόμενης δράσης, δηλαδή η καθιέρωση εναρμονισμένου πλαισίου για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (23) Τα απαιτούμενα μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽¹⁾.

(¹) ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι ο καθορισμός δικαιων κανόνων για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, η ενίσχυση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των εθνικών και περιφερειακών αγορών. Προς τούτο, απαιτείται η θέσπιση μηχανισμού αντιστάθμισης για τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας και εναρμονισμένων αρχών για τα διασυνοριακά τέλη μεταφοράς καθώς και ο καταμερισμός του διαθέσιμου δυναμικού των διασυνδέσεων μεταξύ των εθνικών δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 96/92/ΕΚ⁽¹⁾ με εξαίρεση τον ορισμό της «γραμμής διασύνδεσης», ο οποίος αντικαθίσταται ως εξής:

Ως «γραμμή διασύνδεσης» νοείται μια γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών και η οποία συνδέει τα εθνικά δίκτυα μεταφοράς των κρατών μελών.

2. Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως «ρυθμιστικές αρχές» νοούνται οι ρυθμιστικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ·
- β) ως «διασυνοριακή ροή» ηλεκτρικής ενέργειας νοείται η φυσική ροή ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο μεταφοράς ενός κράτους μέλους, η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας παραγωγών ή/και καταναλωτών εκτός του εν λόγω κράτους μέλους στο δίκτυο μεταφοράς του. Εάν τα δίκτυα μεταφοράς δύο ή περισσότερων κρατών μελών αποτελούν τμήμα, εν όλω ή εν μέρει, ενιαίας ενότητας ελέγχου οι για τους σκοπούς και μόνον του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών δικτύων μεταφοράς (ΔΣΜ) που αναφέρεται στο άρθρο 3 η ενότητα ελέγχου ως σύνολο θεωρείται ότι αποτελεί τμήμα του δικτύου μεταφοράς ενός εκ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, ώστε να αποφεύγεται οι ροές που περνούν μέσα από τις ενότητες ελέγχου να θεωρούνται διασυνοριακές ροές και να οδηγούν στην καταβολή αντιστάθμισης, δυνάμει του άρθρου 3. Οι ρυθμιστικές αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών μπορούν να αποφασίζουν ποιο από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη είναι εκείνο του οποίου η ενότητα ελέγχου θεωρείται ότι αποτελεί μέρος στο σύνολό της·
- γ) ως «συμφόρηση» νοείται η κατάσταση κατά την οποία η γραμμή διασύνδεσης που συνδέει εθνικά δίκτυα μεταφοράς δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώνει όλες τις φυσικές ροές που προκύπτουν από διεθνείς συναλλαγές που ζητούν οι συμμετέχοντες στην αγορά, λόγω ελλιπούς δυναμικού των γραμμών διασύνδεσης ή/και των εμπλεκόμενων εθνικών δικτύων μεταφοράς·

δ) ως «δηλωθείσα εξαγωγή» ηλεκτρικής ενέργειας νοείται η αποστολή ηλεκτρικής ενέργειας σε κάποιο κράτος μέλος, βάσει συμβατικής συμφωνίας σύμφωνα με την οποία ταυτόχρονη αντίστοιχη απορρόφηση («δηλωθείσα εισαγωγή») ηλεκτρικής ενέργειας συντελείται σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα·

ε) ως «δηλωθείσα διαμετακόμιση» ηλεκτρικής ενέργειας νοείται η περίπτωση κατά την οποία υπάρχει «δηλωθείσα εξαγωγή» ηλεκτρικής ενέργειας και όπου στην καθορισθείσα οδό για τη συναλλαγή εμπλέκεται χώρα στην οποία ούτε αποστέλλεται ούτε αντιστοίχως απορροφάται ταυτοχρόνως η ηλεκτρική ενέργεια·

στ) ως «δηλωθείσα εισαγωγή» ηλεκτρικής ενέργειας νοείται η απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ταυτόχρονα με την αποστολή ηλεκτρικής ενέργειας («δηλωθείσα εξαγωγή») σε άλλο κράτος μέλος·

ζ) ως «νέα γραμμή διασύνδεσης» νοείται η γραμμή διασύνδεσης που δεν έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού·

Άρθρο 3

Μηχανισμός αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών δικτύων μεταφοράς

1. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς εισπράττουν αντιστάθμιση για το κόστος που προκύπτει λόγω των διασυνοριακών ροών ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των δικτύων τους.

2. Η αντιστάθμιση της παραγράφου 1 καταβάλλεται από τους διαχειριστές των εθνικών δικτύων μεταφοράς από τα οποία πηγάζουν και των συστημάτων στα οποία καταλήγουν οι διασυνοριακές ροές.

3. Οι αντιστάθμισεις καταβάλλονται σε τακτική βάση για συγκεκριμένο παρελθόν χρονικό διάστημα. Τυχόν αντιστάθμισεις που καταβλήθηκαν προσαρμόζονται, κατά περίπτωση, εκ των υστέρων ώστε να ανταποκρίνονται στο κόστος που προκύπτει πραγματικά.

Το πρώτο χρονικό διάστημα για το οποίο καταβάλλονται αντιστάθμισεις καθορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 8.

4. Η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2, αποφασίζει σχετικά με τα ποσά αντιστάθμισης που πρέπει να καταβληθούν.

5. Το μέγεθος των μέσω των δικτύων διασυνοριακών ροών και το μέγεθος των διασυνοριακών ροών, οι οποίες ορίζεται ότι πηγάζουν από τα εθνικά δίκτυα μεταφοράς ή/και καταλήγουν σε αυτά, καθορίζονται με βάση τις φυσικές ροές ηλεκτρικής ενέργειας που μετρούνται πράγματι επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 37 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

6. Το κόστος που προκύπτει λόγω των μέσω του δικτύου διασυννοριακών ροών καθορίζεται με βάση το μελλοντικό μακροπρόθεσμο μέσο οριακό κόστος, ενώ λαμβάνονται υπόψη οι απώλειες, οι επενδύσεις για νέες υποδομές και η προσήκουσα αναλογία του κόστους των υφιστάμενων υποδομών, εφόσον οι υποδομές χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά διασυννοριακών ροών, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της ανάγκης διασφάλισης της ασφάλειας εφοδιασμού. Κατά τον καθορισμό του κόστους που προκύπτει, πρέπει να χρησιμοποιούνται αναγνωρισμένες τυποποιημένες μεθοδολογίες υπολογισμού του κόστους. Τα κέρδη που προκύπτουν από κάποιο δίκτυο λόγω των μέσω αυτού διασυννοριακών ροών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τη μείωση της λαμβανόμενης αντιστάθμισης.

Άρθρο 4

Τέλη πρόσβασης στα δίκτυα

1. Τα τέλη που εφαρμόζουν οι διαχειριστές δικτύου για την πρόσβαση στα δίκτυα πρέπει να διέπονται από διαφάνεια, να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ασφάλειας των δικτύων και να αντανακλούν το πραγματικό κόστος που προκύπτει στο βαθμό που αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις. Τα τέλη αυτά δεν πρέπει να εξαρτώνται από την απόσταση.

2. Οι παραγωγοί και οι καταναλωτές («φορτίο») επιτρέπεται να επιβαρύνονται για την πρόσβαση στα δίκτυα. Το μερίδιο του συνολικού ποσού των τελών δικτύου με το οποίο επιβαρύνονται οι παραγωγοί πρέπει να είναι χαμηλότερο από το μερίδιο με το οποίο επιβαρύνονται οι καταναλωτές, εφόσον καλύπτεται η ανάγκη κατάλληλων και αποτελεσματικών σημάτων γεωγραφικής διαφοροποίησης. Ανάλογα με την περίπτωση, το επίπεδο των τιμολογίων που ισχύουν για τους παραγωγούς ή/και τους καταναλωτές παρέχει σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και λαμβάνει υπόψη το μέγεθος των απωλειών δικτύου και τη συμμόρφωση που προκαλούνται και το κόστος επένδυσης για τις υποδομές. Αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να παρέχουν σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης στην επικράτειά τους ή να εφαρμόζουν μηχανισμούς που να εξασφαλίζουν ότι τα τέλη πρόσβασης στο δίκτυο που βαρύνουν τους καταναλωτές («φορτίο») είναι ενιαία σε ολόκληρη την επικράτειά τους.

3. Κατά τον καθορισμό των τελών πρόσβασης στο δίκτυο λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- οι πληρωμές και οι εισπράξεις που προκύπτουν με βάση το μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών δικτύων μεταφοράς,
- τα ποσά που όντως καταβλήθηκαν και εισπράχθηκαν, καθώς και όλες οι αναμενόμενες για μελλοντικές χρονικές περιόδους πληρωμές, που υπολογίζονται με βάση παρελθούσες χρονικές περιόδους.

4. Εφόσον λειτουργούν κατάλληλα και αποτελεσματικά σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, τα τέλη πρόσβασης στα δίκτυα που ισχύουν για τους παραγωγούς και

τους καταναλωτές εφαρμόζονται ανεξαρτήτως της χώρας προορισμού και της χώρας προέλευσης, αντίστοιχα, της ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τη συναφείσα εμπορική σύμβαση, αλλά με την επιφύλαξη των τελών που επιβάλλονται επί των δηλωθεισών εξαγωγών και δηλωθεισών εισαγωγών που προκύπτουν λόγω της διαχείρισης της συμμόρφωσης που αναφέρεται στο άρθρο 6.

5. Δεν επιβάλλεται ειδικό τέλος δικτύου σε μεμονωμένες συναλλαγές για δηλωθείσα διαμετακόμιση ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 5

Παροχή πληροφοριών σχετικά με τη δυνατότητα διασύνδεσης

1. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς συγκροτούν μηχανισμούς συντονισμού και ανταλλαγής πληροφοριών για να διασφαλίζεται η ασφάλεια των δικτύων στο πλαίσιο της διαχείρισης συμμόρφωσης.

2. Τα πρότυπα ασφάλειας, λειτουργίας και προγραμματισμού που χρησιμοποιούν οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύονται. Η δημοσίευση περιλαμβάνει γενικό σχέδιο για τον υπολογισμό του συνολικού δυναμικού μεταφοράς και του περιθωρίου αξιοπιστίας της μεταφοράς, με βάση τις ηλεκτρικές και φυσικές ιδιότητες του δικτύου. Τα γενικά αυτά σχέδια υπόκεινται στην έγκριση των ρυθμιστικών αρχών.

3. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς δημοσιεύουν κατά προσέγγιση υπολογισμούς της διαθέσιμης δυναμικότητας μεταφοράς για κάθε ημέρα, αναφέροντας και το τυχόν διαθέσιμο δυναμικό που έχει ήδη δεσμευθεί. Τα στοιχεία αυτά δημοσιεύονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή πριν από την ημέρα της μεταφοράς και περιλαμβάνουν, οπωσδήποτε, εκτιμήσεις για την επόμενη εβδομάδα και τον επόμενο μήνα, καθώς και την ποσοτική ένδειξη για την αναμενόμενη αξιοπιστία του διαθέσιμου δυναμικού.

Άρθρο 6

Γενικές αρχές διαχείρισης συμμόρφωσης

1. Τα προβλήματα συμμόρφωσης δικτύου αντιμετωπίζονται με λύσεις οι οποίες δεν συνιστούν διακριτική μεταχείριση, βασίζονται στην αγορά και δίνουν αποτελεσματικά οικονομικά μηνύματα στους συντελεστές της αγοράς και τους εμπλεκόμενους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς. Τα προβλήματα συμμόρφωσης δικτύου επιλύονται κατά προτίμηση με μεθοδολογίες που δεν βασίζονται στις συναλλαγές, δηλαδή μεθοδολογίες που δεν προϋποθέτουν την επιλογή μεταξύ συμβάσεων με διαφορετικούς συντελεστές της αγοράς.

2. Διαδικασίες περικοπής των συναλλαγών χρησιμοποιούνται μόνον σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν ο διαχειριστής δικτύων μεταφοράς πρέπει να ενεργεί επειγόντως και δεν είναι δυνατή η αναδιανομή ή αντίρροπη συναλλαγή των ροών. Οι διαδικασίες αυτές δεν πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που να συνιστά διακριτική μεταχείριση.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, οι συντελεστές της αγοράς στους οποίους έχει επιμεριστεί δυναμικό αποζημιώνονται για οποιαδήποτε περικοπή.

3. Το μέγιστο δυναμικό των διασυνδέσεων ή/και των δικτύων μεταφοράς που έχουν επιπτώσεις στις διασυνοριακές ροές διατίθεται στους συμμετέχοντες στην αγορά που πληρούν τα πρότυπα ασφαλείας για την ασφαλή λειτουργία του δικτύου.

4. Οι συμμετέχοντες στην αγορά πληροφορούν τους εμπλεκόμενους διαχειριστές των δικτύων μεταφοράς σε εύλογο χρόνο πριν από την αντίστοιχη περίοδο δραστηριοτήτων κατά πόσον προτίθενται να εκμεταλλευθούν το επιμεριζόμενο δυναμικό. Το τυχόν αχρησιμοποίητο επιμερισθέν δυναμικό διατίθεται εκ νέου στην αγορά, με τρόπο ανοικτό, διαφανή και χωρίς διακρίσεις.

5. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς συμψηφίζουν, στο βαθμό που είναι τεχνικά δυνατόν, το δυναμικό που απαιτείται για ροές ηλεκτρικής ενέργειας κατά αντίθετη κατεύθυνση σε συμφωρημένη γραμμή διασύνδεσης ούτως ώστε η γραμμή αυτή να χρησιμοποιηθεί με το μέγιστο δυναμικό της. Εφόσον λαμβάνεται πλήρως υπόψη η ασφάλεια του δικτύου, δεν απορρίπτονται συναλλαγές οι οποίες μειώνουν τη συμφόρηση.

6. Τυχόν έσοδα που προκύπτουν από τον επιμερισμό διασύνδεσης χρησιμοποιούνται για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους σκοπούς:

- α) για να εξασφαλίζεται η πραγματική διαθεσιμότητα του επιμερισθέντος δυναμικού·
- β) για επενδύσεις στο δίκτυο ώστε να διατηρηθεί ή να αυξηθεί η δυνατότητα διασύνδεσης·
- γ) ως εισόδημα, το οποίο λαμβάνουν υπόψη οι ρυθμιστικές αρχές όταν εγκρίνουν τη μέθοδο υπολογισμού των τιμολογίων του δικτύου, ή/και για να εκτιμήσουν εάν τα τιμολόγια θα πρέπει να τροποποιηθούν.

Άρθρο 7

Νέες γραμμές διασύνδεσης

1. Οι νέες γραμμές διασύνδεσης συνεχούς ρεύματος είναι δυνατόν, κατόπιν αιτήσεως, να εξαιρούνται από τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 6, του παρόντος κανονισμού καθώς και του άρθρου 20 και του άρθρου 23, παράγραφοι 2, 3 και 4 της οδηγίας 2003/54/EK, με τους ακόλουθους όρους:

- α) η επένδυση αυξάνει τον ανταγωνισμό όσον αφορά την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας·
- β) ο βαθμός κινδύνου που συνδέεται με μια επένδυση είναι τέτοιος που η επένδυση μπορεί γίνει μόνο εφόσον χορηγείται εξαίρεση·
- γ) η γραμμή διασύνδεσης πρέπει να αποτελεί ιδιοκτησία φυσικού ή νομικού προσώπου διαφορετικού, τουλάχιστον ως προς τη νομική του μορφή, από τους διαχειριστές δικτύων στα δίκτυα των οποίων θα δημιουργηθεί η γραμμή διασύνδεσης·
- δ) εισπράττονται τέλη από τους χρήστες της εν λόγω γραμμής διασύνδεσης·

ε) από το μερικό άνοιγμα της αγοράς που αναφέρεται στο άρθρο 19 της οδηγίας 96/92/EK δεν έχει ανακτηθεί κανένα ποσοστό του κεφαλαίου ή του λειτουργικού κόστους της γραμμής διασύνδεσης από οποιαδήποτε συνιστώσα των τελών που καταβάλλονται για τη χρήση των δικτύων μεταφοράς ή διανομής τα οποία συνδέονται από τη γραμμή διασύνδεσης·

στ) η απαλλαγή δεν αποβαίνει εις βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ή της αποτελεσματικής λειτουργίας του ελεγχόμενου δικτύου με το οποίο συνδέεται η γραμμή διασύνδεσης.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σε γραμμές διασύνδεσης εναλλασσόμενου ρεύματος, υπό τον όρο ότι το κόστος και οι κίνδυνοι της συγκεκριμένης επένδυσης είναι ιδιαίτερα υψηλά σε σύγκριση με το κόστος και τους κινδύνους που διαπιστώνονται συνήθως κατά τη διασύνδεση δύο γειτονικών εθνικών δικτύων μεταφοράς με γραμμή διασύνδεσης εναλλασσόμενου ρεύματος.

3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και για τις σημαντικές αυξήσεις δυναμικού σε υφιστάμενες γραμμές διασύνδεσης.

4. α) Η ρυθμιστική αρχή δύναται, κατά περίπτωση, να αποφασίζει για την εξαίρεση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν, για τυπική απόφαση, στο αρμόδιο όργανο του κράτους μέλους τη γνώμη τους σχετικά με την αίτηση εξαίρεσης. Η γνώμη αυτή δημοσιεύεται μαζί με την απόφαση.

β) i) Η εξαίρεση μπορεί να καλύπτει το σύνολο ή μέρος του δυναμικού της νέας γραμμής διασύνδεσης ή της υφιστάμενης γραμμής διασύνδεσης με σημαντικά αυξημένο δυναμικό.

ii) Κατά τη λήψη απόφασης για τη χορήγηση απαλλαγής, λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη η ανάγκη να επιβληθούν όροι όσον αφορά τη διάρκεια της απαλλαγής και την άνευ διακρίσεων πρόσβαση στη γραμμή διασύνδεσης.

iii) Κατά τη λήψη της απόφασης για τους όρους των σημείων i) και ii) λαμβάνεται ιδίως υπόψη το δημιουργηθέν πρόσθετο δυναμικό, ο αναμενόμενος χρονικός ορίζοντας του έργου και οι εθνικές συνθήκες.

γ) Η αρμόδια αρχή, όταν χορηγεί μια εξαίρεση δύναται να εγκρίνει ή να καθορίζει τους κανόνες ή/και μηχανισμούς σχετικά με τη διαχείριση και τον επιμερισμό του δυναμικού.

δ) Η απόφαση για την εξαίρεση, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν όρων που αναφέρονται στο στοιχείο β), αιτιολογείται δεόντως και δημοσιεύεται.

ε) Κάθε απόφαση εξαίρεσης λαμβάνεται κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές.

5. Η απόφαση της εξαίρεσης κοινοποιείται αμελλητί από την αρμόδια αρχή στην Επιτροπή, μαζί με όλες τις σχετικές με την απόφαση πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή με ομαδοποιημένη μορφή, ώστε να της επιτρέψουν να καταλήξει σε δεόντως αιτιολογημένη απόφαση.

Ειδικότερα, οι πληροφορίες περιέχουν:

- τους λεπτομερείς λόγους βάσει των οποίων η ρυθμιστική αρχή ή το κράτος μέλος χορήγησε την εξαίρεση, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών πληροφοριών που δικαιολογούν την ανάγκη εξαίρεσης,
- την ανάλυση που επιχειρήθηκε για την επίδραση που θα έχει η χορήγηση της εξαίρεσης στον ανταγωνισμό και στην αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας,
- αιτιολόγηση για το χρονικό διάστημα και το μερίδιο του συνολικού δυναμικού της εν λόγω γραμμής διασύνδεσης για τα οποία χορηγείται η εξαίρεση,
- το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή τις ενδιαφερόμενες ρυθμιστικές αρχές.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ενδιαφερόμενη ρυθμιστική αρχή ή το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την τροποποίηση ή την ανάκληση της απόφασης με την οποία χορηγείται εξαίρεση, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της σχετικής κοινοποίησης. Η προθεσμία των δύο μηνών μπορεί να παρατείνεται κατά έναν επιπλέον μήνα, εάν η Επιτροπή ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες.

Εάν η ενδιαφερόμενη ρυθμιστική αρχή ή το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί με το αίτημα εντός προθεσμίας τεσσάρων εβδομάδων, η τελική απόφαση λαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 13 παράγραφος 3.

Η Επιτροπή διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Άρθρο 8

Κατευθυντήριες γραμμές

1. Εάν συντρέχει περίπτωση, η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 13 παράγραφος 2, θεσπίζει και τροποποιεί κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα που απαριθμούνται στις παραγράφους 2 και 3 και αφορούν το μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών δικτύων μεταφοράς, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4. Η Επιτροπή, όταν θεσπίζει για πρώτη φορά αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές, μεριμνά ώστε να καλύπτουν με ένα μόνο σχέδιο μέτρου τουλάχιστον τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και δ) και στην παράγραφο 3.

2. Οι κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν:

α) λεπτομέρειες σχετικά με την διαδικασία καθορισμού των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς που οφείλουν να καταβάλλουν

αντισταθμίσεις για διασυνοριακές ροές, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον καταμερισμό μεταξύ των διαχειριστών εθνικών δικτύων μεταφοράς από τα οποία πηγάζουν οι διασυνοριακές ροές και των δικτύων όπου οι ροές αυτές καταλήγουν, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2·

β) λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία πληρωμής που πρέπει να ακολουθείται, καθώς και καθορισμό του πρώτου χρονικού διαστήματος για το οποίο πρέπει να καταβάλλεται αντιστάθμιση, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο·

γ) λεπτομέρειες των μεθοδολογιών καθορισμού των μέσω του δικτύου διασυνοριακών ροών για τις οποίες οφείλεται αποζημίωση βάσει του άρθρου 3, από άποψη τόσο της ποσότητας όσο και του τύπου των ροών, και καθορισμού του μεγέθους των εν λόγω ροών οι οποίες λογίζεται ότι πηγάζουν ή/και καταλήγουν στα εθνικά δίκτυα μεταφοράς των μεμονωμένων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5·

δ) λεπτομέρειες της μεθοδολογίας καθορισμού του κόστους και του κέρδους που προκύπτει λόγω των μέσω του δικτύου διασυνοριακών ροών, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6·

ε) λεπτομέρειες της μεταχείρισης των ροών ηλεκτρικής ενέργειας που πηγάζουν από ή καταλήγουν σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ των ΔΣΜ·

στ) συμμετοχή των εθνικών δικτύων που είναι διασυνδεδεμένα με γραμμές συνεχούς ρεύματος, σύμφωνα με το άρθρο 3.

3. Στις κατευθυντήριες γραμμές καθορίζονται επίσης οι προσηκόντες κανόνες οι οποίοι οδηγούν στην προοδευτική εναρμόνιση των αρχών στις οποίες βασίζεται ο καθορισμός τελών που ισχύουν για τους παραγωγούς και τους καταναλωτές (φορτίο) δυνάμει των εθνικών τιμολογίων, στα οποία περιλαμβάνεται η επίπτωση του εσωτερικού μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ των ΔΣΜ στα εθνικά τέλη δικτύου και τα κατάλληλα και αποτελεσματικά σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 4.

Οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν επίσης κατάλληλα και αποτελεσματικά εναρμονισμένα σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τυχόν εναρμόνιση ως προς το θέμα αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μηχανισμούς ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα τέλη πρόσβασης στο δίκτυο που βαρύνουν τους καταναλωτές (φορτίο) είναι συγκρίσιμα σε ολόκληρη την επικράτειά τους.

4. Εάν συντρέχει περίπτωση, η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 13 παράγραφος 2 τροποποιεί τις

κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση και τον επιμερισμό του διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς των διασυνδέσεων μεταξύ εθνικών συστημάτων που ορίζονται στο παράρτημα, σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6, προκειμένου ειδικότερα να περιληφθούν αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με όλες τις μεθοδολογίες επιμερισμού του δυναμικού που εφαρμόζονται στην πράξη και προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι μηχανισμοί διαχείρισης της συμφόρησης εξελίσσονται κατά τρόπο συμβατό προς τους στόχους της εσωτερικής αγοράς. Εάν συντρέχει περίπτωση, στο πλαίσιο αυτών των τροποποιήσεων ορίζονται κοινοί κανόνες σχετικά με ελάχιστα πρότυπα ασφάλειας και λειτουργίας για τη χρήση και την εκμετάλλευση δικτύου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2.

Κατά τη θέσπιση ή τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή μεριμνά ώστε να παρέχουν τον ελάχιστο βαθμό εναρμόνισης που απαιτείται για την εκπλήρωση των στόχων του παρόντος κανονισμού και να μην υπερβαίνουν το απολύτως αναγκαίο.

Κατά τη θέσπιση ή τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή προσδιορίζει σε ποιες ενέργειες έχει προβεί όσον αφορά τη συμμόρφωση των κανόνων τρίτων χωρών, οι οποίες αποτελούν μέρος του ευρωπαϊκού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, προς τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

Άρθρο 9

Ρυθμιστικές αρχές

Οι ρυθμιστικές αρχές, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό και προς τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8. Εφόσον ενδείκνυται για την επίτευξη των σκοπών του παρόντος κανονισμού, οι ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους καθώς και με την Επιτροπή.

Άρθρο 10

Παροχή πληροφοριών και εχεμύθεια

1. Τα κράτη μέλη και οι ρυθμιστικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως, όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 4 και του άρθρου 8.

Συγκεκριμένα, για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφοι 4 και 6, οι ρυθμιστικές αρχές παρέχουν, σε τακτική βάση, πληροφορίες σχετικά με το κόστος που πραγματικά προκύπτει για τους εθνικούς διαχειριστές δικτύων μεταφοράς, καθώς και τα δεδομένα και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που αφορούν τις πραγματικές ροές στα δίκτυα των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς και το κόστος του δικτύου.

Η Επιτροπή καθορίζει εύλογο χρονικό διάστημα, εντός του οποίου πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των απαιτούμενων πληροφοριών και τον επείγοντα χαρακτήρα με τον οποίο ζητούνται οι πληροφορίες.

2. Εάν το αρμόδιο κράτος μέλος ή η ρυθμιστική αρχή δεν παρέχει αυτές τις πληροφορίες εντός της ταχθείσας προθεσμίας σύμφωνα με την παράγραφο 1, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει όλες τις απαραίτητες για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 4 και του άρθρου 8 πληροφορίες, απευθείας από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.

Όταν η Επιτροπή αποστέλλει αίτημα με το οποίο ζητά πληροφορίες από επιχείρηση, διαβιβάζει ταυτόχρονα αντίγραφο του αιτήματός της στις ρυθμιστικές αρχές του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται η έδρα της επιχείρησης.

3. Στο αίτημά της για παροχή πληροφοριών, η Επιτροπή αναφέρει τη νομική βάση του αιτήματος, την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες, το σκοπό του αιτήματος, καθώς και τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 για την παροχή εσφαλμένων, ελλιπών ή παραπλανητικών πληροφοριών. Η Επιτροπή καθορίζει εύλογο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των απαιτούμενων πληροφοριών και τον επείγοντα χαρακτήρα με τον οποίο ζητούνται οι πληροφορίες.

4. Οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή οι εκπρόσωποί τους και, σε περίπτωση νομικών προσώπων, τα πρόσωπα που είναι εκ του νόμου ή εκ του καταστατικού τους εξουσιοδοτημένα να τις εκπροσωπούν, παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες. Οι δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο δικηγόροι επιτρέπεται να παρέχουν τις πληροφορίες εξ ονόματος των πελατών τους, οπότε οι πελάτες φέρουν την απόλυτη ευθύνη εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ελλιπείς, εσφαλμένες ή παραπλανητικές.

5. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν παρέχει τις αιτούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που καθορίστηκε από την Επιτροπή ή παρέχει ελλιπείς πληροφορίες, η Επιτροπή μπορεί να απαιτεί, με απόφασή της, την παροχή των πληροφοριών. Στην απόφαση καθορίζονται οι πληροφορίες που απαιτούνται και ορίζεται εύλογη προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν. Στην απόφαση αναφέρονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2. Στην απόφαση αναφέρεται επίσης το δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Η Επιτροπή αποστέλλει ταυτόχρονα αντίγραφο της απόφασής της στις ρυθμιστικές αρχές του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η κατοικία του προσώπου ή η έδρα της επιχείρησης.

6. Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, χρησιμοποιούνται μόνον για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 4 και του άρθρου 8.

Η Επιτροπή δεν δημοσιοποιεί πληροφορίες που κατέχει σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, εφόσον διέπονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.

Άρθρο 11

Δικαίωμα των κρατών μελών να προβλέπουν λεπτομερέστερα μέτρα

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να διατηρούν σε ισχύ ή να θεσπίζουν μέτρα τα οποία περιέχουν λεπτομερέστερες διατάξεις από εκείνες που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό και στις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 8.

Άρθρο 12

Κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή έως την 1η Ιουλίου 2004 το αργότερο και κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση τους.

2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις πρόστιμα που δεν υπερβαίνουν το 1 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά την προηγούμενη χρήση, στις περιπτώσεις που, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παρέχουν εσφαλμένες, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες κατόπιν αιτήματος που υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3, ή εάν δεν ανταποκρίθουν σε αίτημα παροχής πληροφοριών εντός της προθεσμίας που ορίστηκε με απόφαση εκδιδείσα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5.

Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του πρώτου εδαφίου.

3. Οι κυρώσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1 και οι αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 2, δεν έχουν ποινικό χαρακτήρα.

Άρθρο 13

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2003.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. COX

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ καθορίζεται σε τρεις μήνες.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

4. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή

Η Επιτροπή παρακολουθεί την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού. Υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το αργότερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, έκθεση για την αποκτηθείσα πείρα κατά την εφαρμογή του. Στην έκθεση εξετάζεται ιδίως κατά πόσον ο κανονισμός έχει αποδειχθεί επαρκής ώστε να διασφαλίζεται ότι οι διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας αντιμετωπίζουν όρους πρόσβασης στο δίκτυο που δεν εισάγουν διακρίσεις και εκφράζουν το συναφές κόστος, προκειμένου να συμβάλλουν στις επιλογές των καταναλωτών σε μια ορθώς λειτουργούσα εσωτερική αγορά και στην μακροπρόθεσμη ασφάλεια του εφοδιασμού, καθώς και κατά πόσον έχουν καθιερωθεί αποτελεσματικά σήματα γεωγραφικής διαφοροποίησης. Εάν κριθεί αναγκαίο, η έκθεση συνοδεύεται από τις κατάλληλες προτάσεις ή/και συστάσεις.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2004.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαχείριση και τον επιμερισμό του διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των διασυνδέσεων μεταξύ εθνικών δικτύων

Γενικά

1. Οι μέθοδοι διαχείρισης της συμφόρησης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τη βραχυπρόθεσμη συμφόρηση κατά τρόπο βασισμένο στην αγορά και οικονομικώς αποδοτικό, ενώ παρέχουν παράλληλα τα κατάλληλα μηνύματα ή κίνητρα για αποδοτικές επενδύσεις σε δίκτυα και παραγωγή ενέργειας στις ενδεδειγμένες τοποθεσίες.
2. Οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΣΜ), ή, εφόσον απαιτείται, τα κράτη μέλη, καθορίζουν αμερόληπτα και διαφανή πρότυπα, όπου περιγράφονται ποιες μέθοδοι διαχείρισης της συμφόρησης θα εφαρμόζονται υπό ποιες συνθήκες. Τα πρότυπα αυτά, καθώς και τα πρότυπα ασφαλείας, περιγράφονται σε έγγραφα προσιτά στο κοινό.
3. Η διαφορετική μεταχείριση για διαφορετικά είδη διασυνοριακών ανταλλαγών, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για διμερείς συμβάσεις ανταλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας ή για προσφορές σε οργανωμένες αγορές του εξωτερικού, πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο όταν σχεδιάζονται οι κανόνες για τις συγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης της συμφόρησης. Η μέθοδος επιμερισμού σπανίζουσας δυναμικότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να είναι διαφανής. Πρέπει να αποδεικνύεται ότι οιοσδήποτε διαφορές στον τρόπο αντιμετώπισης των ανταλλαγών δεν στρεβλώνουν ούτε παρεμποδίζουν την ανάπτυξη του ανταγωνισμού.
4. Τα μέσω των τιμών μηνύματα που απορρέουν από τα συστήματα διαχείρισης συμφόρησης πρέπει να εξαρτώνται από την κατεύθυνση μεταφοράς.
5. Οι ΔΣΜ προσφέρουν στην αγορά δυναμικό μεταφοράς υπό όσο το δυνατόν «αμετάβλητες» συνθήκες. Εύλογο μερίδιο του δυναμικού μπορεί να προσφέρεται στην αγορά υπό λιγότερο αμετάβλητες συνθήκες αλλά, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να γνωστοποιούνται στους συντελεστές της αγοράς οι ακριβείς όροι μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διασυνοριακών γραμμών.
6. Δεδομένου ότι το δίκτυο της ηπειρωτικής Ευρώπης είναι πολύ πυκνό και ότι η χρήση γραμμών διασύνδεσης έχει επίπτωση στις ροές ηλεκτρικής ενέργειας, σε τουλάχιστον δύο πλευρές των εθνικών συνόρων, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι δεν καθορίζεται μονομερώς διαδικασία διαχείρισης συμφόρησης που έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ροή ηλεκτρικής ενέργειας σε άλλα δίκτυα.

Μακροπρόθεσμες συμβάσεις

1. Δικαιώματα προτεραιότητας πρόσβασης σε δυναμικό διασύνδεσης δεν επιτρέπεται να εκχωρούνται σε συμβάσεις που παραβιάζουν τα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ.
2. Για τρέχουσες μακροπρόθεσμες συμβάσεις, δεν ισχύουν δικαιώματα προτίμησης κατά την ανανέωσή τους.

Παροχή πληροφοριών

1. Οι ΔΣΜ εφαρμόζουν τους κατάλληλους μηχανισμούς συντονισμού και ανταλλαγής πληροφοριών ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια του δικτύου.
2. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν όλα τα σχετικά δεδομένα που αφορούν το συνολικό δυναμικό διασυνοριακής μεταφοράς. Πέραν των χειμερινών και θερινών μεγεθών διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς, οι ΔΣΜ πρέπει να δημοσιεύουν για κάθε ημέρα εκτίμηση του διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς, σε διάφορες χρονικές στιγμές πριν από την ημέρα της μεταφοράς. Τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν από τη μεταφορά, πρέπει να διατίθενται στην αγορά ακριβείς εκτιμήσεις και οι ΔΣΜ θα πρέπει επίσης να προσπαθούν να παρέχουν πληροφορίες ένα μήνα εκ των προτέρων. Πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται περιγραφική σχετικά με την αξιοπιστία των δεδομένων.

3. Οι ΔΣΜ δημοσιεύουν γενικό σχέδιο για τον υπολογισμό του συνολικού δυναμικού μεταφοράς και του περιθωρίου αξιοπιστίας μεταφοράς με βάση τις ηλεκτρικές και φυσικές ιδιότητες του δικτύου. Το σχέδιο αυτό πρέπει να υπόκειται στην έγκριση των ρυθμιστικών αρχών των εμπλεκόμενων κρατών μελών. Τα πρότυπα ασφαλείας και τα πρότυπα λειτουργίας και προγραμματισμού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των πληροφοριών που δημοσιεύουν οι ΔΣΜ σε έγγραφα προσιτά στο κοινό.

Αρχές που διέπουν τις μεθόδους διαχείρισης της συμφόρησης

1. Τα προβλήματα συμφόρησης δικτύου επιλύονται κατά προτίμηση με μεθόδους που δεν βασίζονται στις συναλλαγές, δηλαδή μεθόδους που δεν προϋποθέτουν την επιλογή μεταξύ συμβάσεων με διαφορετικούς συντελεστές της αγοράς.
2. Η διασυννοιακώς συντονισμένη αναδιανομή ή οι αντίρροπες ανταλλαγές δύνανται να εφαρμόζονται από κοινού από τους εμπλεκόμενους ΔΣΜ. Πρέπει, ωστόσο, να είναι εύλογο το κόστος που υφίστανται οι ΔΣΜ για τις αντίρροπες ανταλλαγές και την αναδιανομή.
3. Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει, ενδεχομένως, ο συνδυασμός της διάσπασης της αγοράς, ή άλλων μηχανισμών βασισμένων στην αγορά, για την επίλυση «μόνιμης» συμφόρησης και των αντίρροπων ανταλλαγών για την επίλυση προσωρινής συμφόρησης πρέπει να διερευνώνται αμέσως, ως μονιμότερη προσέγγιση για τη διαχείριση συμφόρησης.

Κατευθυντήριες γραμμές για άμεσους πλειστηριασμούς

1. Το σύστημα πλειστηριασμού πρέπει να σχεδιασθεί κατά τρόπον ώστε να προσφέρεται στην αγορά όλο το διαθέσιμο δυναμικό. Αυτό μπορεί να γίνει με τη διοργάνωση σύνθετου πλειστηριασμού, στο πλαίσιο του οποίου προσφέρεται σε πλειστηριασμό δυναμικό διαφορετικής διάρκειας και διαφορετικών χαρακτηριστικών (π.χ. όσον αφορά την αναμενόμενη αξιοπιστία του εκάστοτε διαθέσιμου δυναμικού).
2. Το συνολικό δυναμικό διασύνδεσης πρέπει να προσφέρεται σε διάφορους πλειστηριασμούς, οι οποίοι, παραδειγματος χάριν, είναι δυνατόν να διενεργούνται ετησίως, μηνιαίως, εβδομαδιαίως, καθημερινώς ή κατά τη διάρκεια της ημέρας, ανάλογα με τις ανάγκες των ενδιαφερομένων αγορών. Με κάθε πλειστηριασμό πρέπει να επιμερίζεται προκαθορισμένο μερίδιο του διαθέσιμου δυναμικού μεταφοράς καθώς και κάθε υπόλοιπο δυναμικού που δεν έχει επιμεριστεί σε προηγούμενους πλειστηριασμούς.
3. Οι διαδικασίες άμεσων πλειστηριασμών πρέπει να εκπονούνται με τη στενή συνεργασία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και των εμπλεκόμενων ΔΣΜ και να σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να παρέχεται στους διαγωνιζόμενους η δυνατότητα να συμμετέχουν επίσης στις ημερήσιες συνεδρίες κάθε οργανωμένης αγοράς (δηλ. χρηματιστήρια ηλεκτρικής ενέργειας) των χωρών που συμμετέχουν.
4. Οι ροές ηλεκτρικής ενέργειας προς αμφότερες τις κατευθύνσεις σε συμφορημένες γραμμές διασύνδεσης πρέπει, κατ' αρχήν, να συμψηφίζονται ώστε να μεγιστοποιείται η δυναμικότητα μεταφοράς προς την κατεύθυνση της συμφόρησης. Ωστόσο, η διαδικασία συμψηφισμού των ροών πρέπει να είναι συμβατή με την ασφαλή λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.
5. Προκειμένου να προσφέρεται στην αγορά όσον το δυνατόν μεγαλύτερη δυναμικότητα, οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που αφορούν τον συμψηφισμό των ροών πρέπει να βαρύνουν τους συναλλασσόμενους που ευθύνονται για την ύπαρξη αυτών των κινδύνων.
6. Κάθε υιοθετούμενη διαδικασία πλειστηριασμού υιοθετείται πρέπει να είναι ικανή να δίδει στους συντελεστές της αγοράς μέσω των τιμών μηνύματα ανάλογα με την κατεύθυνση της μεταφοράς. Μεταφορές ηλεκτρικής ενέργειας προς κατεύθυνση αντίθετη προς την κυρίαρχη ροή ενέργειας μειώνουν τη συμφόρηση και έχουν συνεπώς ως αποτέλεσμα πρόσθετο δυναμικό μεταφοράς μέσω της συμφορημένης γραμμής διασύνδεσης.
7. Προκειμένου να αποφεύγεται ο κίνδυνος δημιουργίας ή επιδείνωσης προβλημάτων που σχετίζονται με τη δεσπόζουσα θέση συντελεστή(-ών) της αγοράς, κατά το σχεδιασμό μηχανισμών για τους πλειστηριασμούς, οι αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές πρέπει να εξετάζουν σοβαρά τον καθορισμό ανωτάτων ορίων για το μέγεθος του δυναμικού που θα επιτρέπεται να αγοράζει/να κατέχει/να εκμεταλλεύεται κάθε μεμονωμένος συντελεστής της αγοράς.
8. Για να προωθηθεί η δημιουργία ρευστών αγορών ηλεκτρισμού, το δυναμικό που αγοράζεται σε πλειστηριασμό πρέπει να είναι ελεύθερα εμπορεύσιμο έως τη στιγμή που κοινοποιείται στον ΔΣΜ ότι το δυναμικό που έχει αγορασθεί πρόκειται να χρησιμοποιηθεί.